

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

14.12.2018 № 05-3026

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А. В.

Щодо результатів
аудиту ефективності

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати 04.12.2018 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів, передбачених у державному бюджеті на фінансову підтримку національних театрів, та використання і розпорядження об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, і за підсумками його обговорення прийнято рішення (додаються).

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України "Про Рахункову палату" інформуємо, що **Міністерством культури України як головним розпорядником бюджетних коштів не забезпечено економного, продуктивного і результативного використання коштів державного бюджету, що виділялися на фінансову підтримку національних театрів. Запроваджена Мінкультури практика надання театрам державної фінансової підтримки у розмірі до 87 відс. валового доходу є неефективною і не стимулює театри до збільшення власних надходжень.**

Аудитом встановлено, що **задекларовані законодавством принципи розвитку театрів у 2017 році та I півріччі 2018 року не виконувалися, натомість від 98,9 до 94,6 відс. виділених бюджетних коштів спрямовувалися лише на оплату праці з нарахуваннями працівників театрів.**

За відсутності ефективних і своєчасних управлінських рішень Мінкультури щодо формування і реалізації державної політики в галузі театрів і театральної справи та управління об'єктами державної власності, покладені обов'язки щодо збереження державного майна у зазначеній сфері належним чином не виконувалися. Через відсутність видатків розвитку, ремонтно-реставраційні роботи приміщень театрів не проводилися. Існують ризики щодо збереження будівель національних театрів, які

здебільшого є пам'ятками історії та архітектури національного і місцевого значення.

Загальний обсяг виділеної з державного бюджету **фінансової підтримки** у 2017 році та I півріччі 2018 року за бюджетною програмою "Фінансова підтримка національних театрів" становив **1 423,2 млн грн**, або майже четверту частину загальних видатків, затверджених Мінкультури на культуру і мистецтво.

Протягом 2017 – I півріччя 2018 року національними театрами отримано відповідно **199,6 млн грн і 128,7 млн грн власних доходів**, що становить 18,2 відс. та 20,0 відс. загальних доходів.

Із семи національних театрів два (Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької та Одеський національний академічний театр опери та балету) є державними установами, п'ять – державними підприємствами. При цьому різниці у наданні фінансової підтримки державним підприємствам і державним установам на сьогодні не існує.

Всі національні театри працюють відповідно до затвердженого Мінкультури фінансового плану.

Згідно з частиною другою статті 75 Господарського кодексу України фінансовий план є основним плановим документом державного комерційного підприємства. **Оскільки вказані театри є державними організаціями, а не державними підприємствами, визначена в їх статутах норма щодо затвердження фінансових планів суперечить вимогам Господарського кодексу України.**

Механізм виділення бюджетних коштів, спрямованих на надання державної фінансової підтримки національних театрів, є **недосконалим і неефективним**, оскільки її річний обсяг затверджується Мінкультури і доводиться театрам на початку року, як бюджетним установам, і не залежить від результатів поточної діяльності театрів, так як протягом року її загальний обсяг не коригується.

Крім того, **незважаючи на визначене постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 "Про ефективне використання державних коштів" (п. 24 Заходів) зменшення обсягу фінансової підтримки небюджетних організацій за рахунок бюджетних коштів, її обсяг за бюджетною програмою "Фінансова підтримка національних театрів" (КПКВК 1801110) постійно зростає**, в той час як власні доходи використовуються театрами як суб'єктами господарювання на власний розсуд.

Мінкультури при визначенні обсягів фінансової підтримки національним театрам **не враховується залишок власних коштів театрів на рахунках, відкритих в установах банків**, оскільки діючим нині Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті Мінкультури за деякими програмами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09.03.2011 № 247, їх врахування не передбачено. У результаті залишки у сумі понад 8,2 млн грн станом на 01.01.2017 та в сумі понад 14,0 млн грн станом на 01.01.2018 залишилися поза увагою як Мінкультури, так і

Мінфіну, що у свою чергу призвело до додаткового навантаження на державний бюджет.

Внаслідок відсутності в Порядку застосування додаткових коефіцієнтів підвищення посадових окладів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 03.04.2006 № 413 "Деякі питання оплати праці працівників національних закладів культури", та в наказі Міністерства культури і туризму України від 05.06.2006 № 385 "Про умови оплати праці працівників національних закладів культури" переліку посад працівників, які забезпечують виконання творчих функцій, заробітна плата працівників, які не є артистами, прирівняна до оплати праці артистів театру. При цьому розмір оплати праці працівників, що не виконують творчі функції, у три-чотири рази вищий за виконання аналогічної роботи в інших закладах культури.

Чинним законодавством визначені правові засади діяльності та, в основному, урегульовані суспільні відносини у галузі театрів і театральної діяльності. Проте стаття 14 Закону України від 31.05.2005 № 2605 "Про театри і театральну справу", в частині фінансування театрів за рахунок коштів державного бюджету, не приведена у відповідність із вимогами Бюджетного кодексу України.

Загалом на фінансову підтримку національних театрів у 2017 році та за 6 місяців 2018 року Мінкультури використано з порушеннями бюджетного законодавства – 2,3 млн грн і законодавства у сфері публічних закупівель – 3,0 млн грн, непродуктивно – 3,4 млн грн, неекономно – 47,2 млн грн, неефективно – 0,9 млн гривень.

Рахункова палата надіслала до Кабінету Міністрів України, Міністерства культури України рекомендації щодо усунення виявлених порушень і недоліків та вдосконалення нормативно-правової бази.

Враховуючи зазначене, пропонуємо результати аудиту розглянути на засіданнях Комітетів Верховної Ради України з питань бюджету та з питань культури і духовності, а також розглянути проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання відпусток працівників театрів" (реєстр. № 8528 від 25.06.2018), внесений народними депутатами України Геращенко А. Ю. та Герасимовим А. В.

Надається у порядку інформування.

Додаток: на 72 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан